

# Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

## Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min  
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...  
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Ba-midbar

**Shelomoh ben Yitṣḥaq**

**Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]**

1

**urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9964**

חמישי

א ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשה אתו ויקדש אתו ואת כל-כליו ואת המזבח ואת כל-כליו וימשהם ויקדש אתם : ב ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי המטות הם הגמדים על הפקדים : ג ויביאו את קרבנם לפני יהוה שש-עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על-שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן : ד ויאמר יהוה אל-משה לאמר : ה קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל-הקלעים איש כפי עבדתו : ו ויקח משה את-העגלת ואת-הבקר ויתן אותם אל-הקלעים : ז את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם : ח ואת ארבע העגלות ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם ביד איהמך בן-אהרן הכהן : ט ולבני קהת לא נתן כי-עבדת הקדש עליהם בכתף ישאו : י ויקריבו הנשאים את הנקבת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשאים את-קרבנם לפני המזבח : יא ויאמר יהוה אל-משה נשיא אחד ביום נשיא אחד ליום ויקריבו את-

קרבנם

רשי

אברכונן : א ותנה ביוםא דשיצי משה לאקמא ית משכנא זרבי ותיה וקדיש יתיה וית-כל-מנוהי וית-מדבחה וית-כל מנוהי ורביעין וקדיש ותהון : ב וקריבו רברבי ישראל רישי בית אבהתהון אנון רברבי שבטיא אנון דקמיין על-מנינא : ג ואיתיאו ית-קורבניהון קדם יי שית עגלון בדר-מחפין ותרי-עשר תורין עגלתא על-תורין רברביא ותור לתד וקריבו ותהון לקדם משכנא : ד ויאמר יי למשה למימר : ה קבל מנהון ויהון למפלה ית-פולחן משכנא ומנא ותתן ותהון ללינאי גמר כמיסת פולחניה : ו ונסיב משה ית-עגלתא וית-תורין ויהב יתבון ללינאי : ז ית תרתין עגלתא וית ארבעת תורין יהב לבני גרשון כמיסת פולחניהון : ח וית ארבע עגלון וית תמניא תורין יהב לבני מררי כמיסת פולחניהון בידיא דאיתמר בדר-אהרן כהנא : ט ולבני קהת לא יהב ארי-פולחן קודשא עליהון בכתפא נטלין : י וקריבו רברביא וית הנקבת מדבחה ביוםא דרבי ותיה וקריבו רברביא ית-קורבניהון לקדם מדבחה : יא ויאמר יי למשה רבא חד ליומא רבא

חד

אחשמי . (ספדו) ירמס כנס החפורש : ואני אברכם . ליהאלואסכים עם הכהנים . ד"א ואתי אברכס לכרימס : א) ויתו ביום כלות משה . (במדבר זכה) כלוה כתיב (ר"ל ספת חולא כלות כסכא דו"ק) יום הקמת המשכן היו ישראלי ככלה הנכנסת לארץ . ח) : כלות משה . ככלל אלהיה וכל חכם לב עשית האסוק ותלמו הכניחו כמזה לפי שחסר נכחו עליו לרדת תכנית כל ימי ישראלי וספרו ספרו ספר לבריות לפי שחלוצים ולא שיהיה סתמיית ארצותן חזינו סדוד לפי שחסר נכחו על בנין בית ספרו ואלו יור החלום קלב) זכור ה' לזוד את כל עמותי אשר נשבע לה' ונ' למיכן כקרא על שמו שאתה . (מלכים א' ז) ראה ביתך דוד . כלות משה להקים . ולא אמר ביום קיים מלמד שכל שבט יעו כמלוחים סיה טסה קעמידו וספרקו וכלותו ביום סעידו וכל ספרקו .

א ותוהו כיום ריש גרמא דגישן פסק משרה למקרא ער משקנא דלא פסקיה תוב ורבי עמיא וקדיש זמיה ונת פל  
 גמיי ונת מדקחא ונת כל מניי וב ינו וקדש יחזון : ב וקריו צמדקלא דישקאל רישי בית אבבתהון הינו דברכי  
 שקטיא הינו דמתקנו במצבים אמרכולין על מנינא : ג ואיתי ער  
 קרבנהון קדם יי שית עגלן בר משה ומטקסו ותרסר תורין עילתו כינו תרין  
 אמרכולין ותוריא לחד ולא צנא משרה למשב מנהון וקריו ותורין קדם  
 משקנא : ד ואמר יי למשה רמיקר : ה קבל מנהון ויהו ציבי לצדוק מדורא ותורין ועגלן יהו למפלח  
 נת פולחן משפון זמנא ותמו יתהו ללינא ובר קמיסת פולחניה : ו ונסב משה נת עגלתא ונת תורי ויבב ללינא :  
 ז ער תרמין עגלתא ונת ארבעת תורי ויבב לבני גרשון במסת פולחנהון : ח נת ארבע עגלן ונת ממנו  
 תורי ויבב לבני מרבי במסת פולחנהון בינא דאיתקור בר אהרן בהנא : ט ולבני קהת לא יבב עגלן ותורין  
 ארום פולחן קורשא במיא עליהון כהתא גמלין : י וקריו בקרבנא נת תנופת דבוהא דמדקחא ביומא דכפי יתיה  
 וקריו בקרבנא ונת קרבניהון לקדם מדקחא : יא ואמר יי למשה אמרכולין חד ליוקא אמרכולין חד ליוקא

קרבון

רשיי

כאמר כלות משה להקים אותה כיום כלו הקחות זוראש חדש כסון היה (ג'טין ס') כשני נשרפה הפיה בשלשי הוה הוייה ראשונה וזכזביעי גלחו :  
 (ב) הם גשיאי המטות (ספרי) שהיו שוערים עליהם כפרים והיו מוכים ע יסם סלזר (שמוח ח) ויכו שוריו ישראל וגו' :  
 הם העומדים על הפקדים שמדו עם משה ואהרן כשנתא ישראל שנתורחם יהונונ' : (ג) שש עגלות צב . אין צב  
 ח' ומוס' וכן (ישעיה ס') כללים כפרים עגלות מניסות קרויות נכים : וקריו אותם לפני המישכן . שלא קבל משה מידם עד  
 שחזר לו ופי' הנקום . אמר רבי נתן מה ראו הנשיאים להתנדב כהן שתלה המלכות המשכן לא התנדבו תחלה חלא כך אמרו הנשיאים  
 ית דבו לכור מה שיתנדבו ומה שחמרין חבו משלים : כיון שראו שהליוו נכור את הכל שנאמר (שמות טו) והמלכה היה דיים אמרו  
 נעשה מה לנו לעשות הביאו חכמי ההם והעולאים לאמוד ולתון לכך התנדבו כהן תחלה : (ח) כפי עבודתם . שהיה משאכני גרמק  
 קל משל ירדו שהיו נושאים הקרשים והעמודים והאדנים : (ט) כי עבודת הקדש עליהם . משא דבר הקדושה הארון והשלחן וגומר  
 לפיכך ככתף ישאו : (י) וקריו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח . כי לא קבל משה מידם עד שחזר לו ופי' הנכורה :  
 קרבנות מזבח למכבו : וקריו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח . כי לא קבל משה מידם עד שחזר לו ופי' הנכורה :  
 (יא) וקריו את קרבנם לתוכת המזבח . (זבח' כא) ועדין לא היה יודע עשה היתך קריו חס כסדר תולדות אש כסדר  
 המסעות

באר רחובות דקדוקי רשיי

(ח) משום דקשיא ליה לשי כונת הנואמר שרובה ימר וענין נמר מלאכת המשכן והיה כוללת כלית השורש כלה לחודא (כל"ח)  
 פולענדין) הו' ליה ליכחד הכף בשום והלמד בלתי דגם בתוכה מה קלאח כדאמרינן שיש עשה כיום עשות ומודעות  
 בלית הכף כפתה והלמד דגם בתוכה שפע מיכה מלת כלות הוא מרכב משני שרשים מן שורש כלה (פולענדין) וגם מן שורש כלל צהייכו  
 ענין

רשבים

ואכרס לישראל - כמו שפירש ושמו את שמי על בני ישראל באישרכו כרבים לישראל בשמי ולא בשמו אפי' אכרס לישראל כמו שהתפלל  
 בכינים ואחרים יברכך יי' ישא יי' פניו אליך כדכתיב ופניו אליכם ורבינו אלתם וגומר : (כ) על הפקודים - הם הנקובים  
 בשמות במדבר סיני : (ג) עגלות - לפי שהיו דמוק עגלות של צב - כמו שיאמר נעשרה עשרים - יאמר מן עגלה של צב  
 הנשיאים

מכלל יופי

מכוסות שאמר שית עגלו בר מחפין ועגלות שמד עגלות של מכסה ותרגום ירושלמי שית עגלן מזון כלומר שכל עגלה היה לרה זוג בקד הארץ הכתוב בקרבנות הנשיאים וכתב קדוין כל נשיא (ה) (כפי עבודתו) בשיעור מודק לרשק

ועמו כדברי רבותינו ז"ל שאתרו חליוד סכל שבעת ימי המלואים היה משה עוקים את המשכן ומפרקו וזבחונו היום הקיינו ולא פרקו לכך נאמר כיום כלות משה להקים את המשכן אותו היום כלו הקמות זוראש חדש כסון היה :

(א) (בלתי משרה) - ענין השלמה : (ב) (שש עגלות צב) - העגלה נקראת כן לפי שהיא עגולה : (צב) - כריות מחוברים שנושאים בני אדם בהם ע"ג אברהם וכן דעת המהרש"ם שהם עגלות

קרבנם לחנכת המזבח: ס יב ויהי  
המקריב ביום הראשון ארבע קרבנות נחשון  
בן עמינדב למטה יהודה: יג וקרבנות  
קצרת כסף אחת שלשים ומאה משקלה  
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש  
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:  
יד בף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:  
טו פר אחד בן בקר איל אחד כבש  
אחד בן שנתו לעלה: טז שקיר עגבים  
אחד לחטאת: יז ולזבה השלמים בקר  
שנים אילים חמשה עתודים חמשה כבשים  
בגישנה חמשה זהב בנחשון בן עמינדב:  
פ יח ביום השני המקריב נתנאל בן  
צוער נשיא יששכר: יט הקרב את  
קרבנות קצרת כסף אחת שלשים ומאה  
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל  
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן  
למנחה: כ בף אחת עשרה זהב מלאה  
קטרת

חד ליומא יקרבון ית קורבנותיהן לחנוכה  
מדבא: יב זנה דמקריב ביומא קדמא  
ית קורבניה נחשון בן עמינדב לשבטא  
די יהודה: יג וקורבניה מגסתא דכסף תרא  
מאה ותלתין סלעין תרה מתקלה מזרקא  
חד דכסף מתקלה יה שבעין סלעין בסלעי  
קודשא תרוהון מלן סולתא דפילא במשח  
למנחתא: יד בויבא תרא מתקל עטר  
סלעין היא דדהב מלא קטורת בוסמא:  
טו תור חד בר תורי דכר חד אימר חד  
בר שתיה לעלתא: טז צפיר בר עיזין חד  
לחטאתא: יז ולגכסת קודשא תורין תרין  
דיכרי חמשה גדי חמשה אימין בני שתא  
חמשה דין קורבנא דנחשון בן עמינדב:  
יח ביומא תנינא קריב נתנאל בן צוער  
דבא דיששכר: יט קריב ית קורבניה  
מגסתא דכסף תרא מאה ותלתין סלעין  
הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה  
שבעין סלעין בסלעי קודשא תרוהון מלן  
סולתא דפילא במשח למנחתא: כ בויבא תרא מתקל עטר דדהב מלא

קטרת

רשימה

המסעות עד סנאמר לו מפי הקב"ה יקריבו למסעות איש יומיו: (יב) ביום הראשון • אותהיום נטל עשר עטרות ראשון למעשה  
בראשית ראשון לנשיאים וכו' כדאיתא בסדר עולם: למטה יהודה: יחסו הכתוב על שבתו ולא שגבה משבתו והקריב או חינו אומר  
למטה יהודה אלא שגבה משבתו והביא ת"ל זה קרבן נחשון משלו הביא: (יג) שניהם מלאים סולת • למנחת נדבה •  
(יד) עשרה זהב • כתרוננו משקל עטר שקלי הקדש היה כה: מלאה קטורה • לחטאת קטרת ליחיד ולא על החובת החיזון  
אלא זו כלכד והורחת שעה ביתה: (טו) פר אחד • מיוחד שבעדו • (יז) שקיר עגבים • עולם אחת לחטאת • לכסר על קר  
התהום (פיין כרא"ס) עומת סמך: (יח) הקריב נתנאל בן צוער • הקריב את קרבנו • וזה ת"ל הקריב כשכטו שלי ישכר מה  
שלא נאמר ככל השבטים למי שכל רחובו ועדער ואמר אחרי שקדמני יסודי חמי הקריב חמי הקריב חמי הקריב חמי הקריב חמי  
כשדר מסעין לדגליהם לכך אמר הקריב את קרבנו והוא חסר וי"ד שהוא עשית הקרב לשון נוי שמיס הבורה נלווה הקריב וחמי הקריב חמי  
שני פעמים ששכיל שני דברים וזה להקריב שני לשכטים אחד שהיו יודעים בתורה שאלמר (דבריו הימים א) ומכני ישכר יודעי בינה לעתים  
ואחת שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו וכיסורו של רבינו עשה הדרשן מלאתי אחר רבי פנחס בן יואר נתנאל בן צוער השיאן עצה  
זו: (יט) קערה כסף • מנין אותיותיו כג' ומטרי' ת"ת קל כנגד אותיותיו של הדם הראשון: שלשים ומאה משקלה • על סס  
סכטה עמיד תולדות לקיום העולם כן ק"ל סנה היה סנאמר (בראשית ה) ויחי אדם שלשים ומאת שנה וילד שת וגו': מזרק אחד  
כסף

ויהוה דקחבב בויקא קמאה עד קורבניה גזישון פר עמינדב

ירושלמי

וקורבניה זוקרב פיולי דכסף חד מאח ותלתין סלעין  
בסלעי ביר קודשא הנת מתקלא כנוק חד דכסף תזר  
שוכעין סלעין בסלעי ביר קודשא תרין מאנא האליו  
קריב ותו סלעין סולתא פיילתא ומקרא בערבא כמשיך  
למנחתא :

דזיך תרא מתקלא עשרא סלעין די הנת דתבא קריב יהת  
מליא רישי בוסקניו טבין ויפסמינו ודכין לקטורת בוסמאי :  
הור חד בר תירין בר תלת שנין דבר חד בר פרתיני שנין איסר  
חד בר שתיה לעלתא הנה רב שיבטא במקריב לעילא :  
צפיר בר עזיוו חד קריב כב שקטא לתקאתא :  
ולקנסת קודשיא קריב תירין תרין דכרין תרין גרין חמשיא  
ואסרין פני שתהון חמשיא דין קורבנא דוסבר וקרב כן  
קבסוי כב עבטא דגנו דיהודה גזישון פר עמינדב :

פוס קודשא פיילי דכסף תרא גילדא סמיך מאת ותלתין  
קליש שוכעין סלעין בסלעי ביר קודשא תרון  
בויבא הדא מתקלא עשרא  
סלעין

קרבנו ית קרבנהו לתנובת רבוהא בודקתא : יב  
בב בית אבא לשבטא דיהודה : יג וקורבניה דמקרב  
פיולי דכסף תרא גילדא סמיך קצת ותלתין סלעין בסלעי  
ביר קודשא הנת מתקלא מוירקא חד דכסף גילדא קודשא  
שוכעין סלעין בסלעי בית קודשא תרין מאנא האליו  
קריב ותרוון מלון סמידיא מן אפרשוטא פתיכא כמשיח  
זיתא למנחתא : יד בויבא תרא מתקלא עשר  
סלעין דכסף והיא הנת דחב טב קריב יתא מליא קטורת  
בוסקניו טבין מן אפרשוטא : טו תור חד בר תרון  
פר תלת שנין דבר חד בר פרתיני שנין ואיסר חד בר  
שתיה תלתיהו קרב כב שקטא דיהודה לעלתא :  
טז צפיר בר עזיוו חד קריב לתקאתא :  
יז ולקנסת קודשיא תרון תרין דכרין חמשיא דרתי  
חמשיא אמרין בני עגרה חמשיא דין סדר קורבנא די  
קריב מנכסוי גזישון פר עמינדב : יח בויבא תנינא  
קריב ית קרבניה גמאל בר צוער רב בית אבא לשבטא  
דוששקר : יט קריב ית קורבניה בתר יהודה ער  
סלעין בסלעי בית קודשא הורה מתקליח מוירקא חרא דכסף דטרדא  
קליש שוכעין סלעין בסלעי ביר קודשא תרון  
מליא האליו קריב ותרוון סליקסמירא מן אפרשוטא פתיכא  
במטע זיתא למנחתא : כ בויבא הדא מתקלא עשרא

רשי"י

כסף - כני תק"ך על שם כח שהעמידו תולדות כן ת"ק שנה ועל שם עשרים שנה שגארא גזרת המכיל קודם תולדותיו כמו שפירשתי י"א  
(שפ"ו) והיו יצאו חלה ועשרים שנה לפיכך נאמר מירק אחד כסף ולא נאמר מורק כסף אחד כמו שנאמר בקשרה לומר שאף אופיות של  
אחד ונעטרות למנין - שבעים שקל - כנגד שבעים אומות שיכחו מפניו : (כ) כף אחת - כנגד התורה שכתבה מידו של הקב"ה :

באר רחובות דקדוקי רשי"י

ענין גלה וזה כיוון רש"י פלות כתיב ראה למור הכף כפתח כולדיו חלת כלות הוא מורכב גם כן מן ארש כלל ולהורות גם כן הלימוד יום  
הקמת הנושקן היו ישראל כלה והמניח לא החניט כזה דתליח הדבר בניקוד לכן ספר שתולה הדבר כמלא וחסר והגיה כרוס הנוסחאות כלת  
מקר כתיב אבל יכרין דכרי אחת דכנסורה כנסר בהדיא כלות מלא וגם שאלתי לספרי דוקנא והשבו לי שרדף להיות מלא : ואחר העיף  
מלאתי בליה נוסחאות עוקף פרש"י בשתי חללי לפנה כלות (ר"ל פתח ולא כשוא) כיון המדפים לכדתתני ואחר כתבי מלאתי דחתי ליד  
ספר קטן נעשה על המסורה מפרש הוא הדבר בהדיא מדכתתני :

רשבים

הפגאים עגלות - ויין עמו ארץ - ויין ערבה ירטי כחל : כב - כמו סבבים או ספרדים - פתרונו לפי עמינו - ונראה  
בעיני עגלות העשויות להלך סבבא וכדרכים רחוקים : (ג) וקרבנו - מוסב למעלה - ויהי המקריב חשון - וקרבנו היה  
כן וכן כקדר הכתובים בארבעה דגלים הכילו קרבנותיהם : דגל יהודה - ואחר"כן דגל ראובן ואחר כן דגל אפרים - ואחריו כן  
דגל דן :

מכלל יופי

(יג) (מזרק אהרן) - מא - לרשף להם לפני ה' ולרמוז שכל  
בפתח מבלי הסמיכות ובספ' אחד מהם התעורר ועצמו  
ירושלמי מורק קסין : לואת הכנסה - וכן אמרו  
(כ) (כף אחת) - הוא - כמדרש כיכל אחד מהנשיאים  
(\*) (\*)

קטרת : כא פֶּר אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ בֶּן־אֵיל אֶחָד  
 כִּבְשֵׁי־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : כב שְׁעִיר־  
 עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת : כג וְזֹבַח הַשְּׁלָמִים  
 בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְרִים חֲמִשָּׁה  
 כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נִתְנָאֵל בֶּן־  
 צוּרָה : פ כֹּה בְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא  
 לְבָנֵי זְבוּלֹן אֱלִיָּאָב בֶּן־חֶלֶן : כה קָרְבָּנוֹ  
 קֶצֶת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ  
 מִזָּהָב אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ  
 שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן לְמִנְחָה :  
 כו כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת :  
 כז פֶּר אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ בֶּן־אֵיל אֶחָד כִּבְשֵׁי־  
 אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : כח שְׁעִיר־עִזִּים  
 אֶחָד לַחֲטָאת : כט וְזֹבַח הַשְּׁלָמִים בֶּקֶר  
 שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְרִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים  
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיָּאָב בֶּן־חֶלֶן :  
 פ ל בְּיוֹם הַרְבִּיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי רְאוּבֵן  
 אֱלִיצוֹר בֶּן־שְׁדִיאֹוֹר : לא קָרְבָּנוֹ קֶצֶת־  
 כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזָּהָב  
 אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ  
 שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן לְמִנְחָה :  
 לב כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת :  
 לג פֶּר אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ בֶּן־אֵיל אֶחָד כִּבְשֵׁי־  
 אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : לד שְׁעִיר־עִזִּים  
 אֶחָד לַחֲטָאת : לה וְזֹבַח הַשְּׁלָמִים בֶּקֶר  
 שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְרִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים  
 בְּנֵי

קטורת בוסמיא : כא תור חד בר תורי  
 דכר חדאמר חד בר שתיה לעלתא :  
 כב צפיר בר עזין חד לחטאתא :  
 כג ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין  
 חמשא גרין חמשא אימריין בני שחא חמשא  
 דין קרבן נתנאל בר צורה : כד ביומא  
 תליתאה רבא לבני זבולן אליאב בר חילון :  
 כה קורבניה מניסתא דכסף חדא מאה  
 ותלתין סלעין הורה מתקלה מורקא חד  
 דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא  
 תרויהון מלן סולתא דפילא במשח  
 למנחתא : כו בזכא חדא מתקל עשר  
 סלעין היא דדהב ומליא קטורת בוסמיא :  
 כז תור חד בר תורי דכר חד אימריחד  
 בר שתיה לעלתא : כח צפיר בר עזין חד  
 לחטאתא : כט ולנכסת קודשיא תורין  
 תרין דכרין חמשא גרין חמשא אימריין בני  
 שתא חמשא דין קרבן אליאב בר חילון :  
 ל ביומא רביעאה רבא לבני ראובן  
 אליצור בר שדיאור : לא קורבניה מניסתא  
 דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הורה  
 מתקלא מורקא חד דכסף מתקליה שבעין  
 סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא  
 דפילא במשח למנחתא : לב בזכא חדא  
 מתקל עשר סלעין היא דדהב מליא קטורת  
 בוסמיא : לג תור חד בר תורי דכר חד  
 אימר חד בר שתיה לעלתא : לד צפיר  
 בר עזין חד לחטאתא : לה ולנכסת

קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גרין חמשא אימריין בני שתא חמשא דין קרבן  
 אליצור

בני-שנה המשנה וזה קרבן אליצור בן-  
 שדיאור: פ לו ביום החמישי נשיא  
 לבני שמעון שלמיאל בן-צורי שקדי:  
 לו קרבנו קצרת-כסף אחת שלשים ומאה  
 משקלה מזרקה אחד כסף שבעים שקל בשקל  
 הקדש שניהם מלאים סלת בלוקה בשמן  
 למנחה: לח גף אלת עשרה זהב מלאה  
 קצרת: לט פר אחר בן-בקר איל אחד  
 כבש-אחד בן-שנתו לעלה: מ שעיר-  
 עזים

אליצור בן-שדיאור: לו ביום החמישי נשיא  
 רבא לבני שמעון שלמיאל בן-צורי שקדי:  
 לו קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה  
 ותלתין סלעין הורה מתקרה מזרקא חד  
 דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא  
 תרויהון מלן סולתא דפירא במשה  
 למנחתא: לח בויכא חדא מתקל עשר  
 סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמין:  
 לט תור חד בן-תורי דכר הדאימר-חד  
 בר שתיה לעלתא: מ צפיר-בר-עזין חד

לחטאתא

יונתן בן עוזיאל

סלעין והוא דהב טב קריב יתה מליא קטורת בוסמין טבין מן אפרשותא: כא תור חד בר תורין בר תלת  
 שנין דכר חד בר תרתין שנין אימר חד בר שתיה קרב רב שבטא ויששכר לעלהא: כב צפיר בר עזין חד קריב  
 לחטאתא: כג ולנכסת קודשא תורין תורין דכרי חמשה קרחי חמשה אמרון בני שגא חמשה דין סדר קורבנא  
 דקריב מנכסין גרנאל בר צוער: כד בויכא תליתאה קריב רב בית אבא לבני זכילן אליאב בר חלון:  
 כה קורבניה דקרב פילי דכסף חדא גילרא סמין מאה ותלתין סלעין בסלעי קודשא וגוי: כו בויכא חדא  
 מתקל וגוי: לו תור חד וגוי: כח צפיר בר עזין וגוי: כט ולנכסת קודשא וגוי:  
 ל בויכא רביעאה קריב רב בית אבא לבני ראובן אליצור בן שדיאור: לא קורבניה דקריב פילי וגוי:  
 לב בויכא חדא מתקל וגוי: לג תור חד וגוי: לד צפיר בר עזין וגוי: לה ולנכסת  
 קודשא וגוי: לו בויכא חמשה קריב רב בית אבא לבית שמעון שלמיאל בן צורי שקדי: לז קורבניה  
 דקריב פילי וגוי: לח בויכא חדא מתקל וגוי: לט ותור חד בר תורין וגוי: מ צפיר בר עזין וגוי:  
 ולנכסת

רשי

עשרה זהב: כנגד עשרת הדורות: מלאה קטרת: גימטריא של קטרת תרי"ג חזות וכלכד שתתליק ק"ף בד"ל על ודי ח"ת  
 כ"ג ר"ד"ק: (כא) פראחד כנגד חכ"ס זלמרכו (בראשית יח) ויקח בן-בקר: איל אחד: כנגד ינתק  
 (ש"כב) ויקח את החיל וגוי: כבש אחד: כנגד יעקב (שם) והכנסים הפריד יעקב: (כב) שעיר עזים: לכפר על  
 גזירת יוסף זלמרכו (שם לו) וישמעאל עיר עזים: (כג) ולזבח השלמים בקר שנים: כנגד יוסף זלמרכו זלמרכו כן יסחאל  
 לזכיהם פסחמים: אלים כבשים ועגורים: ג' עינים כנגד כהנים וכונים וישראלים וכנגד תורה ככונים ופתוכים שלש פתחיות כנגד  
 תעשה מוטין וחזות הככיות הפתוכין על לוח אחד ותעשה הכתובים על הפני ג"כ מוטין של רכי תעשה הדדמן:  
 (כד) ביום השלישי נשיא יגוי: כ"ס הל"י היה הנשיא המקריב לבני זכילון וכן כלם חכל כנהתל שגלמרכו הקריב כנהתל זכילון  
 אחריו הלסון לוקר נשיא לפי שכל הזכיות והקרבנות וכסח' זלמרכו כהן הקריב ופיל עליון לשון זה נשיא לבני פלוגי חותו חזם  
 היה הנשיא המקריב לשבט פלוגי:

מכלל יופי

כל אחד מהנשיאים חזם בו טעם מיוחד ולכן נכתב קרבן כל אחד בפני עצמו כאלו לא הזכיר האחר ואחר כך כללם כאחד  
 לרמז כי בעת אחד עלה במחשבתם להקריב חטובה ולא קדם אחד לחברו בחזקתו ולא כהכחה לפני העשן ועלכל אחד היה כונה  
 מיוחדת כהכחה כאלו היו קרבנות שונים זה מזה:

עוים אחד להטאת : מא ולזבח השלמים  
 בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה  
 כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל  
 בן צורישן : פ מב ביום הששי  
 נשיא לבני נד אלסקף בן דעואל :  
 מג קרבנו קצרת כסף אחת שלשים ומאה  
 משקלה מורק אחד כסף שבעים שקל  
 בשקל הקדש שנתם מלאים סלת בלולה  
 בשמן למנחה : מד בף אחת עשרה זחב  
 מלאה קמרת : מה פר אחד בן בקר אי  
 אחד כבש אחד בן שנתו לעלה :  
 מו שציר ענים אחד להטאת :  
 מז ולזבח השלמים בקר שנים אילם  
 חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה  
 חמשה זה קרבן אלסקף בן דעואל : פ  
 מח ביום השביעי נשיא לבני אפרים  
 אלישמע בן עמיהוד : מט קרבנו קצרת  
 כסף אחת שלשים ומאה משקלה מורק  
 אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש  
 שנתם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה :  
 נ בף אחת עשרה זחב מלאה קמרת :  
 נא פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד  
 בן שנתו לעלה : נב שציר ענים אחד  
 להטאת : נג ולזבח השלמים בקר שנים  
 אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני  
 שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן עמיהוד :  
 פ נד ביום השמיני נשיא לבני מנשה  
 גמליאל

ששי

ג

ג

לחטאתא : מא ולנכסת קודשיא תורין  
 תרין דכרין חמשה גדיי חמשה אימדין בני  
 שתא חמשה דין קורבן שלמיאל בן  
 צורישדי : מב ביומא שתי תאה רבא לבני  
 נד אלסקף בן דעואל : מג קורבניה  
 מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין  
 הוה מתקלה מורקא חד דכסף מתקליה  
 שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן  
 סולתא דפילא במשח למנחתא : מד בויכא  
 חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב ומליא  
 קמורת בוסמין : מה תור חד בר תורי  
 דכר חד אימר חד בר שתיה לעלתא :  
 מו צפיד בר עזין חד לחטאתא :  
 מז ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין  
 חמשה גדיי חמשה אימדין בני שתא חמשה  
 דין קורבן אלסקף בן דעואל : מח ביומא  
 שביעאה רבא לבני אפרים אלישמע בן  
 עמיהוד : מט קורבניה מגיסתא דכסף  
 חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקליה  
 מורקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין  
 בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא דפילא  
 במשח למנחתא : נ בויכא חדא מתקל  
 עשר סלעין הוה דדהב מליא קמורת  
 בוסמין : נא תור חד בר תורי דכר חד  
 אימר חד בר שתיה לעלתא : נב צפיד  
 בר עזין חד לחטאתא : נג ולנכסת קודשיא  
 תורי תרין דכרין חמשה גדיי חמשה אימדין  
 בני שתא חמשה דין קורבן שלמיאל בן  
 צורישדי : נד ביומא תמינאה רבא לבני  
 מנשה



במליאל בין פדה צור : נה קרבנו קערת  
 כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק  
 אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש  
 שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה :  
 נו כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת :  
 נו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד  
 בן שנתו לעלה : נח שעיר עזים אחד  
 לחטאת : נט ולזבח השלמים בקר שנים  
 אלים חמשה עתים חמשה כבשים בני  
 שנה חמשה זה קרבן במליאל בין פדה צור :  
 פ ס ביום התשיעי ושיא לבני בנימן  
 אביהן בן גדעוני : סא קרבנו קערת כסף  
 אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד  
 כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם  
 מלאים סלת בלולה בשמן למנחה :  
 סב כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת :  
 סג פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד  
 בן

מנשה ומליאל בר פדה צור : נה קורבניה  
 מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין  
 הוה מתקלה ומזרקא חד דכסף מתקליה  
 שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן  
 סולתא דפילא במשח למנחתא : נו בויכא  
 חדא מתקל עשר סלעין הוא דרהב מליא  
 קטורת בוסמין : נח תור חד בר תורי דכר  
 חד אימר חד בר שתיה לעלתא : נח צפיר  
 בר עזין חד לחטאתא : נט ולנכסת  
 קודשיא תורין תרין דכרין חמשה גדיי  
 חמשה אימריין בני שתא חמשה דיין קורבן  
 במליאל בר פדה צור : ס ביומא השיעאה  
 רבא לבני בנימן אביהן בן גדעוני :  
 סא קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה  
 ותלתין סלעין הוה מתקלה ומזרקא חד  
 דכסף מתקלה שבעין סלעין בסלעי קודשא  
 תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא :  
 סב בויכא חדא מתקל עשר סלעין היא  
 דרהב מליא קטורת בוסמין : סג תור חד

כב

יונתן בן עוזיאל

מא ולנכסת קודשיא וגוי : מב ביומא שתימאה קריב רב בית אבא לבני גד אלוקה בר דעואל  
 כג קורבניה דקריב פיילי וגוי : מד בויכא חדא מתקלא וגוי : מה תור חד בר תורי וגוי :  
 מו צפיר בר עזין וגוי : מז ולנכסת קודשיא תורין וגוי : מח ביומא שביעאה קריב רב בית אבא לבני  
 אפרים אל ישמע בר עמיהוד : מט קורבניה דקריב פיילי וגוי : נ א בויכא חדא מתקל וגוי : נא תור חד  
 בר תורין וגוי : נב צפור בר עזין וגוי : נג ולנכסת קודשיא וגוי : נד ביומא חמינאה קריב רב בית  
 אבא לבני מנשה ומליאל בר פדה צור : נה קורבניה דקריב פיילי וגוי : נו בויכא חדא מתקל וגוי :  
 נז תור חד וגוי : נח צפיר בר עזין וגוי : נט ולנכסת קודשיא תורין תרין וגוי : ס ביומא  
 השיעאה קריב רב בית אבא לבני בנימן אביהן בן גדעוני : סא קורבניה דקריב פיילי וגוי : סב בויכא חדא  
 מתקל וגוי : סג תור חד בר תורין וגוי : סד צפיר בר עזין וגוי : סה ולנכסת קודשיא תורין תרין וגוי :

בן-שנתו לעלה : סד שְׁעִיר-עֲנִים אֶחָד  
 לַחֲטָאת : סה ולזבח השלמים בקר שנים  
 אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני-  
 שנה חמשה זה קרבן אביהו בן-גדעני : פ  
 סו ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר  
 בן-עמישדי : סז קרבנו קצרת-כסף אחת  
 שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף  
 שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים  
 סלת בלולה בשמן למנחה : סח בף אחת  
 עשרה זהב מלאה קטרת : סט פר אחד  
 בן-בקר איל אחד כבש-אחד בן-שנתו  
 לעלה : ע שְׁעִיר-עֲנִים אֶחָד לַחֲטָאת :  
 עא ולזבח השלמים בקר שנים אילים  
 חמשה עתדים חמשה כבשים בני-שנה  
 שביעי חמשה זה קרבן אחיעזר בן-עמישדי :  
 פ עב ביום עשתי עשר יום נשיא  
 לבני אשר פגעיאל בן-עכרון : עג קרבנו  
 קצרת-כסף אחת שלשים ומאה משקלה  
 מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש  
 שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה :  
 עד בף אחת עשרה זהב מלאה קטרת :  
 עה פר אחד בן-בקר איל אחד כבש-אחד  
 בן-שנתו לעלה : עו שְׁעִיר-עֲנִים אֶחָד  
 לַחֲטָאת : עז ולזבח השלמים בקר שנים  
 אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני-  
 שנה חמשה זה קרבן פגעיאל בן-עכרון :  
 בזם

בר תורי דכר חד אימר חד בר שתייה  
 לעלתא : סד צפיר בר עזין חד לחטא תא  
 סה ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין  
 חמשא גדיי חמשא אימריני בני שתא חמשא  
 דין קרבן אביהו בן-גדעוני : סו ביומא  
 עשרתא רבא לבני דן אחיעזר בן-  
 עמישדי : סז קורבניה מגיסתא דכסף  
 חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקרה  
 מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין  
 בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא דפילא  
 במשה למנחתא : סח בויכא חדא מתקל  
 עשר סלעין היא דדהב מליא קטורת  
 בוסמין : סט תור חד בר תורי דכר חד  
 אימר חד בר שתיה : ע צפיר בר עזין חד  
 לחטאתא : עא ולנכסת קודשיא תורין  
 תרין דכרין תרין גדיי חמשא אימריני בני  
 שתא חמשא דין קרבן אחיעזר בן-  
 עמישדי : עב ביומא חד עשר יום רבא  
 לבני אשר פגעיאל בן-עכרון : עג קורבניה  
 מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין  
 הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה  
 שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן  
 סולתא דפילא במשה למנחתא : עד בויכא  
 חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב מליא  
 קטורת בוסמין : עה תור חד בר תורי  
 דכר חד אימר חד בר שתיה לעלתא :  
 עז צפיר בר עזין חד לחטאתא :  
 עז ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין  
 חמשא

חמשה גדיי חמשה אימדין בני שתא חמשה  
 דין קורבן פגעיואל בר עקרון : עה ביומא  
 תרי עשר יומין רבא לבני נפתלי אחירע  
 בר עינן : עט קורבניה מגיסתא דכסף  
 חדא מאה ורלתיין סלעין הוה מתקלה  
 מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין  
 בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא דפילא  
 במשח למנחתא : פ בויכא חדא מתקל  
 עשר סלעין היא דרהב מליא קטורת  
 בוסמין : פא : תור חד בר תורי דכר חד  
 אימר חד בר ושתייה לעלתא : פב צפיר  
 בר עזין חד לחטאתא : פג ולנכסת  
 קודשיא תורין תרין דכרין וחמשה גדיי  
 חמשה אימדין בני שתא חמשה דין קורבן  
 אחירע בר עינן : פד דא תנוכת מדבחה

ביומא

פ עה ביום שנים עשר יום נשיא  
 לבני נפתלי אחירע בן עינן : עט קרבנו  
 קצבת כסף אחת שלשים ומאה משקלה  
 מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש  
 שניהם מלאים סלת כלולה בשמן למנחה :  
 פ כף אחת עשרה זהב מלאה קשרת :  
 פא פך אחד בן בקר איל אחד כבש אחד  
 בן שנתו לעלה : פב שעיר עזים אחד  
 לחטאת : פג ולזבח השלמים בקר שנים  
 אילים תמישה עתקים תמישה כבשים בני  
 שנה תמישה זה קרבן אחירע בן עינן : פ  
 פד זאת תנכת המזבח ביום המשח אתו  
 מאת נשיאי ישראל קצבת כסף שתים עשרה  
 קורקי כסף שנים עשר כפות זהב שתים  
 עשרה

יונתן בן עוזיאל

סו ביומא עשיראה קריב רב בית אבא לבני דן אחיעזר בר עמישדן : סו קורבניה דקריב פיילי וגוי :  
 סח בויכא חדא מתקל וגוי : סט תור חד בר תורין וגוי : ע צפיר בר עזין וגוי : עא ולנכסת  
 קודשיא תורין תרין וגוי : עב ביום חד עשר יוקא קריב רב בית אבא לבני אשר פגעיואל בר עקרון :  
 עג קורבניה דקריב פיילי וגוי : עד בויכא חדא מתקל וגוי : עה תור חד בר תורין וגוי : עו צפיר  
 בר עזין וגוי : עז ולנכסת קודשיא תורין תרין וגוי : עח ביום תריסר יוקא קריב רב בית אבא לבני נפתלי  
 אחירע בר עינן : עט קורבניה דקריב פיילי וגוי : פ בויכא חדא מתקלא וגוי : פא תור חד בר תורין  
 וגוי : פב צפיר בר עזין וגוי : פג ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין תמישה חמשה גדיי חמשה אימדין בני שתא  
 חמשה דין קורבן דא תנוכת מדבחה די קריב מנכסוי אחירע בר עינן : פד דא תנוכת מדבחה ביום רבכוי תיה

פגכסיה

רשי

(פד) ביום המשח אותו . כו כיום שגשגת הקריבונה חמי מקיים אחרי המשח שגשגת תחלה ואחר כך הקריב או אחרי המשח לאחר זמן

רשב"ם

(פד) ביום המשח אותו . התחילו לאכבו כוון שכתוב בפרשה זו : (פח) אחרי המשח אותו . לתוך שנים עשר יום שכתוב בהעלותך בתחנת עליה חשבון כך וכך : וזה יסוד מדכינו שכחאל :

מכלל יופי

(פז) ביום המשח אותו . ביום שגשגת הקריבונה זה אחרי המשח תחלה ואחר כך הקריבן :

מדבר

עשרה: פה שלשים ומאה הקערה האחת  
 כסף ושבעים המזקק האחד כל כסף הכלים  
 אלפים וארבע מאות בשקל הקדש:  
 פו כפות זהב שתיים עשרה מלאה קטרת  
 עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב  
 הכפות עשרים ומאה: פז כל הבקר  
 לעלה שנים עשר פרים אילם שנים עשר  
 כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם  
 ושעירי עינים שנים עשר לחמאת: פח וכל  
 בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים  
 אילם ששים עאדים ששים כבשים בני  
 שנה ששים זאת חנכת המזבח אחרי המישח  
 אתו: פט ובבא משה אל אהל מועד  
 לדבר אתו וישמע ארץ הקול מדבר אליו  
 מעל הכפרת אשר ער ארץ העדת מבין  
 שני הכרבים וידבר אליו:

מפסוד

קע"ז עמוס עכו"ם סימן: וכפסוד כשופטים ויהי  
 איש אחד - כסימן י"ג

פ פ פ

ח א וידבר יהוה אל משה לאמר:  
 ב דבר אל אהרן ואמר  
 אליו בהעלותך ארץ הנגב אל מול פני  
 המטרה

בימא דרביא ותייהמן רב רבי ישראל מוניסי  
 כספא תרתא עשרי מורקא בספא תרין  
 עשר בזיכי דדהבא תרתא עשרי:  
 פה מאה ותלתין סלעין הנה מתקלא  
 דמניסתא חדא דכספא ושבעין דמורקא  
 וז' כל כסף מניא תרין אלפין וארבע  
 מאה בסלעי קודשא: פז בזיכי דדהבא  
 תרתא עשרי מלון קטורת בוסמיא מתקל  
 עשר סלעין הוי מתקלא דבזיכא בסלעי  
 קודשא כל דהב בזיכא מאה ועשרין:  
 פז כל תורי לעלתא תרין עשר תורין  
 דכרין תרי עשר אימרי בני שנה תרי עשר  
 ומנחתהון וצפורי בר עי תרי עשר  
 לחמאתא: פח וכל תורי לנכסת קודשא  
 עשרין וארבעה תורין דכרין שתין גדין  
 שתין אימרי בני שנה שתין דא חנוכרת  
 מדבהא בתר דרביא ותייה: פט וכד  
 עליד משה למשכן ומנא למלא עמיה  
 ושמע ירמלא דמתמליל עמיה מעלון  
 כפורתא די ער ארונא דסדרותא מבין  
 תרין כרוביא ומתמליל עמיה:

פ פ פ

א ומליל יי עסי משה למימר:  
 ב מליל עסי אהרן ותימר  
 ליה

רשי

וזן לא כל למוד כיום האשה אל ל חר שנושח ביום כשהוא אומר (ויקרא) כיום משחוחותו למדו שנושח כיום וזהו ל"כיום האשה  
 אותו כיום שנושח הקריש: קערה כסף שהיא עשרה (ספרי מור שרבה) הסהם שהתנדבו ולא ירע בהם פסול.  
 (פה) שלשים ומאה הקערה האחת וגו'. מה תלמוד לומר לפי שחומר שלשים ומאה עסקלה ולא פירש בחיוב שקל לכל חור  
 ומחה כאן וכלל בכלל כל כסף הכלים כשקל הקדש: כל כסף הכלים וגו' (ספרי) למד שהיו כללי המקדש מוכוונים כשקלן שוקלן  
 אחד אחד ושוקלן כלן כאחת לא רכס ולא נעט: (פו) כפות זהב שתיים עשרה. למה נחמד לפי שחומר כף אחת עשרה וזה כתיב  
 על